

BŁĘDLIWY (40) *ai*

błędlivy (39), **błądlivy** (1) *OrzRozm.*

sg m G błędliv(e)go (1). ◊ *A* błędlivy (2). ◊ *I* błędlivym (1). ◊ *f N* błędlivą (7). ◊ *G* błędliv(e)j (4). ◊ *A* błędlivą (4). ◊ *I* błędlivą (1). ◊ *L* błędliv(e)j (1). ◊ *n N* błędliv(e) (3). ◊ *A* błędliv(e) (2). ◊ *pl N m pers* błędlivi (2). *subst* błędliv(e) (2). ◊ *G* błędlivych (2). ◊ *A m pers* błędliv(e) (2). *subst* błędliv(e) (4). ◊ *I m* błędlivymi (1). *f* błędliv(e)mi (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVII – XVIII w.

1. *Błąkający się, zabłąkany; przén* (7) : Niemowiątká chowác rácz/ [...] Nowotne w wierze vtwierdz/ á iefzczé: błędlive/ Náucz fwych násládownác/ drogi znác prawdziwe *GrabowSet* P3v, C4.

Wyrażenie: »owca błędliva; błędliva owca« (4 : 1): wyznáwác będziefz/ zem ia owcá nie iest błędliva/ ále mam Páfterzá *OrzList* h2v, h3v; *OrzRozm* H3; Coś przyszedł pociefzác/ w záłości rzewliwe/ Owce/ w fwą owczárniá odnośic/ błędlive. *Zmiłuy fię GrabowSet* N, O4.

2. *Mylny, myłacy, wprowadzający w błąd, niewłaściwy; avius Mącz* (8) : *BielKron* 130v; *Avia loca*, *Mieysce bezdróżne/ błędlive/ gdzie żadney drógi niemálfz. Mącz* 492c.

W przén (6) : Y kiedyż tego błędliviego wieku/ Pufzczey błotney ftráfzliwy *Dam* był *GrabowSet* Q4v, M4.

Wyrażenie: »błędliva droga; droga błędliva« (3 : 1): *BielKom* B3v, E4v; Hieroboám przedfię fwey drogi błędlivey przeftác niechciał/ bo on Prorok fтары powiedział mu iż to nie był práwy Prorok ktorego Lew zábił. *BielKron* 83; Ifkierká/ chocia máła/ Twey łáfkí dobrotliwey/ Zá pochodniá/ w błędlivey Drodze/ niechby fię stálá/ By iá ftrudzona duzfá wodzem miálá. *GrabowSet* D3.

3. *Falszywy, odstępujący od wiary, kacerski; też pogański* (19) : *KrowObr* 207v; Władzifław kazał ich kościoły błędlive popalic/ láfy poliekác/ wężé pobić *BielKron* 382, 155, 204v, 208v, 214, 326v, 424; *Secta, Sekta/ błędliva nauká/ ofobliwa rotá/ máyaca ofobliwe mniemánie/ náukę y wiárę w wielu rzeczách. Mącz* 384d; *RejPos* 90; *RejPosWiecz*² 97; *RejPosWiecz*³ 99; á błędlivey náuki zápomniáwzfj/ *Katolická y Apoftolfká* przykáfadem innych wfzytkich rozsiewáli. *SkarJedn* 396, 36; *ReszHoz* 136.

W charakterystycznych połączeniach: błędlive(-a) mniemánie (3), náuka (6), wiara (2).

Szeregi: »błędlivy, falszywy«: od owieczek fwoich CONítántinopolfkich odiezdzał/ ktore ná ten czás Kácerze/ [...] á ná błędlivą [!]/ fálfzywą náukę fwoię przeciágnác chćieli *ReszPrz* 3.

»błędlivy i kacerski«: żadney błędlivey y kácerfkiey náuki niezaczął áni pomagał *SkarJedn* 397.

»błędlivy a niestateczny«: Wielki by to był vfzczypek wfzechmnočności [!] [...] Chryftufowey/ żeby kościołowi fwemu/ błędlivą á nieftáteczną głowę dác: miál *SkarJedn* 163.

a. *W funkcji rzeczownika* (1) :

Szereg: »błędlivy i kacierz«: A iefliby kto miał inák rozumieć/ álbo vtzyć/ tedy thákowy błędlivym y kácerzem ma być. *KrowObr* 42.

4. *Grzeszny, zły* (6) : *BielKron* 323v; A Długoż Pánie/ tá moiá błędliva Duzfá/ bez twey światłóści Chodźic zá fmyflem będzie/ zálobliwa *GrabowSet* E2, G3, Nv.

a. *W funkcji rzeczownika* (2) : *KrowObr* 176v; Błędlivi fá mierzieni/ miedzy nimi nie iest żaden/ ktoryby dobrze czynił. *ArtKanc* Q5.

Synonimy: 1. *bląkający się, tułający się, zabłądzony*; 2. *bezdrożny, mylny*; 3. *falszywy, kacerski*; 4. *grzeszny*.

Cf **BŁĄDZĄCY, BŁĘDNIK, BŁĘDNY**

DM